

STENST KRÓNAN SAMKEPPNINA?

**HÁDEGISVERÐARFUNDUR
VERSLUNARRÁÐS
27. JANÚAR 2014**

ÍSLAND EKKI EINSTAKT

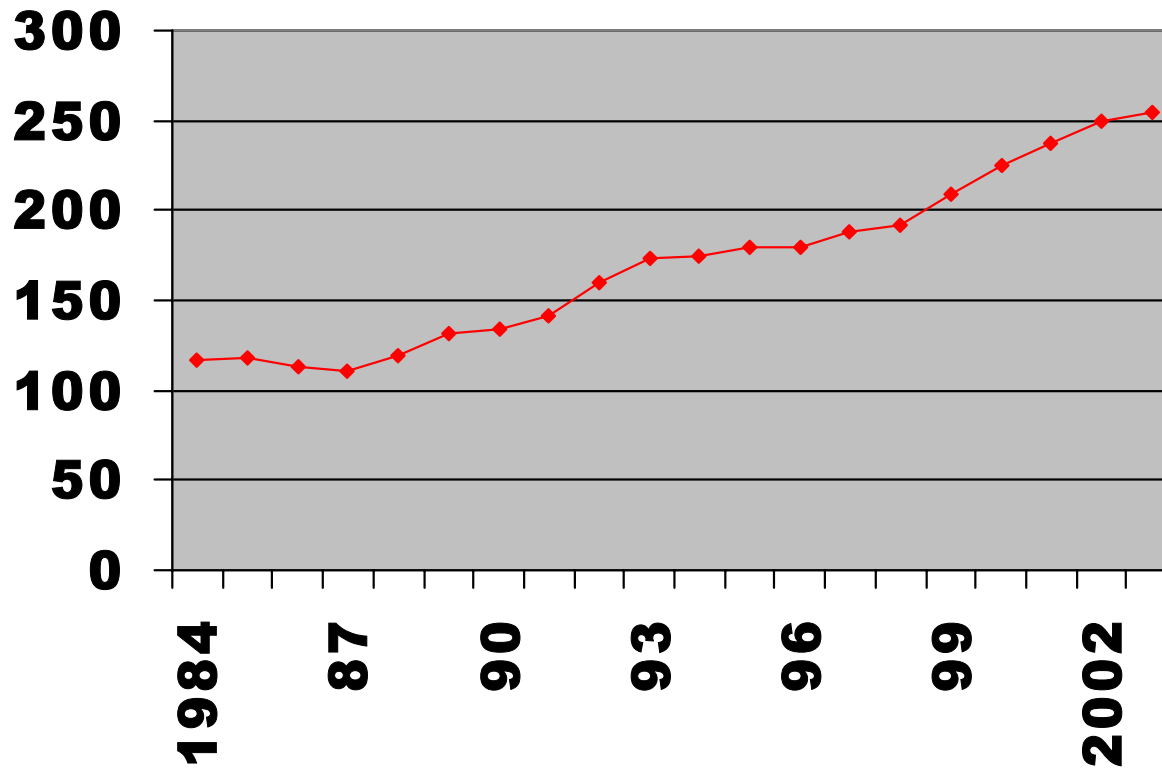
- ⌘ Umræður um gjaldmiðla og gengismál eru alls staðar
- ⌘ Þjóðaratkvæðagreiðslur um gjaldmiðla í Danmörku (2000) og Svíþjóð (2003)
- ⌘ Danmörk - fast gengi m.v. evru
- ⌘ Svíþjóð - fljótandi gengi
- ⌘ Bandaríkin-Evrusvæðið-Japan-Kína
- ⌘ Eru stjórnvöld sjálfum sér samkvæm?

NÝ REYNSLA Á ÍSLANDI

- ⌘ Verðbólguþéttur og fljóttandi gengi 2001
- ⌘ Lækkandi gengi eftir tímabil hágengis og hárra vaxta (2001)
- ⌘ Nýtt jafnvægi (2002)
- ⌘ Hækkandi gengi vegna álversframkvæmda (2003)
- ⌘ Verður aðlögunin sjálfkrafa?

ÍSLENSKA LÁNAKERFIÐ STÆKKAR Í % AF VLF

ÞRJÚ TÍMABIL

- ⌘ Níundi áratugurinn: Vanþróaður fjármagnsmarkaður, fjármagnsskortur, fyrstu umbætur, verðtrygging
- ⌘ 1991- 1998: Meiri umbætur, fjármagn byggist upp, jafnvægi á markaðnum
- ⌘ 1999 - 2003: Skipulagsbreytingar, mikil útpensla, er nýtt jafnvægi að nást?

SÉRSTÖK

UMHUGSUNAREFNI

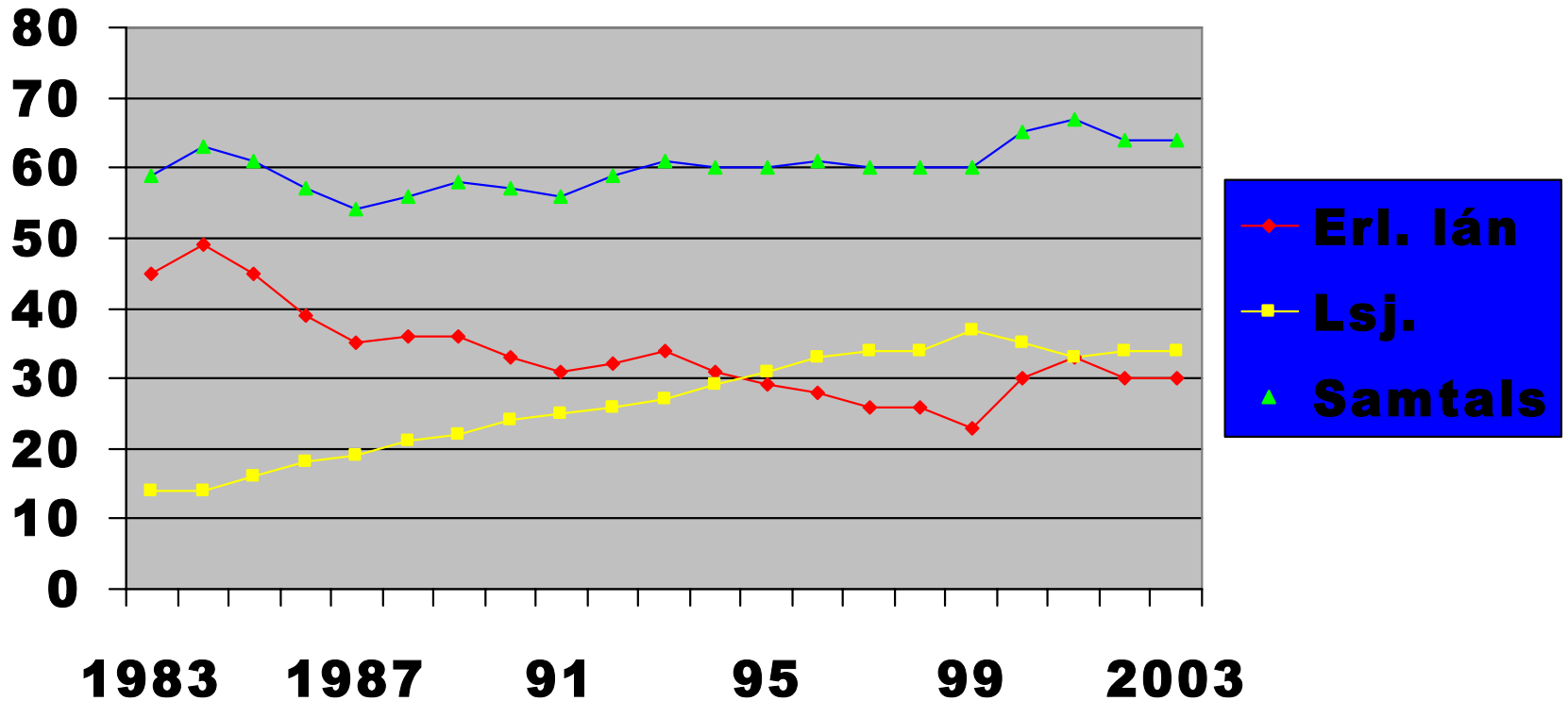
- ⌘ Hvað getur lánakerfið orðið stórt, hverjir geta tekið á sig allar þessar skuldir?
- ⌘ Að hve miklu leyti er lánsfé að leysa eigið fé af hólmi í atvinnulífinu í gegnum eignarhaldsfélög?
- ⌘ Skiptir hlutafélagavæðing einstaklingsfyrirtækja máli?

STAÐA KRÓNUNNAR

- ⌘ Þrenns konar gjaldmiðlar á Íslandi
- ⌘ Íslenska krónan
- ⌘ Verðtryggð krónan
- ⌘ Erlendir gjaldmiðlar

ERLEND LÁN OG LÍFEYRIS- SJÓÐIR Í % AF LÁNAKERFINU

STENST KRÓNAN SAMKEPPNINA?

- ⌘ Verðtryggða krónan verður að teljast “sigurvegarinn”
- ⌘ Ekki miklar breytingar á stöðu íslensku krónunnar hin síðari ár
- ⌘ Raunveruleg markaðshlutdeild íslensku krónunnar líklega 25% - 35%
- ⌘ Ekki fyrirsjáanlegar breytingar umfram 10% sveiflu

FJÖLMYNTA HAGKERFI

- ⌘ Hugmynd velt á flot á Verslunarráðsfundi fyrir tveimur árum að Ísland ætti að verða fjölmynta hagkerfi
- ⌘ Fyrirtæki geta valið uppgjörsgjaldmiðil
- ⌘ Þegar upp er staðið snýst málið um að gera hagkerfið og einstök fyrirtæki hæfari til að taka og bera **ÁHÆTTU**

HVERNIG BREYTIST ÁHÆTTUTAKAN?

- ⌘ Húsnæðislánin að hluta í erlendum gjaldmiðlum?
- ⌘ Laun að hluta í erlendum gjaldmiðlum?
- ⌘ Viðskipti milli fyrirtækja að hluta í erlendum gjaldmiðlum?
- ⌘ Verð á vöru og þjónustu skráð í erlendum gjaldmiðlum?
- ⌘ Hefur evran eitthvað sérstakt hlutverk?

ÁHRIF Á HAGSTJÓRN

⌘ Skapar lítil markaðshlutdeild íslensku krónunnar erfiðleika fyrir stjórn peningamála?

ALÞJÓÐAVÆÐINGIN HEFUR ÁHRIF Á HAGSTJÓRN

- ⌘ Fjórar tegundir af hagkerfum m.t.t. alþjóðavæðingar eða markaðshlutdeildar erlendra aðila í mörkuðum fyrir vörur og þjónustu annars vegar og fjármagnsmarkaði hins vegar
- ⌘ Mismunandi hvernig vaxtabreytingar virka eftir því hvernig alþjóðavæðingin gengur yfir

1. HEFÐBUNDIÐ HAGKERFI

- ⌘ Hlutdeild innflutnings tiltölulega lág
- ⌘ Hlutdeild erlendra gjaldmiðla tiltölulega lág
- ⌘ Dæmi: USA, Evrusvæðið
- ⌘ Vaxtabreytingar virka mest beint á mörkuðum fyrir vörur og þjónustu

2. HEFÐBUNDIN ALÞJÓÐAVÆDD HAGKERFI

- ⌘ Hlutdeild innflutnings tiltölulega há
- ⌘ Hlutdeild erlendra gjaldmiðla tiltölulega lág
- ⌘ Dæmi: Svíþjóð
- ⌘ Vaxtabreytingarnar virka bæði beint í gegnum markað fyrir vörur og þjónustu og óbeint í gegnum gjaldeyrismarkaðinn

3. ALHLIÐA

ALÞJÓÐAVÆDD HAGKERFI

- ⌘ Hlutdeild innflutnings tiltölulega há
- ⌘ Hlutdeild erlendra gjaldmiðla há
- ⌘ Dæmi: Ísland
- ⌘ Vaxtabreytingar virka mest óbeint í gegnum gjaldeyrismarkaðinn

4. ÖFUG ALÞJÓÐAVÆÐING

- ⌘ Hlutdeild innflutnings tiltölulega lág
- ⌘ Hlutdeild erlendra gjaldmiðla tiltölulega há
- ⌘ Dæmi: Ýmis ríki í Suður- og Mið-Ameríku
- ⌘ Vaxtabreytingar þurfa að vera stórtækar til þess að virka (enda eru innlendir fjármagnsmarkaðir undantekningalítið mjög ófullkomnir) og sveiflur miklar

TIL UMHUGSUNAR

- ⌘ Ætti Seðlabankinn að smíða sérstök hagstjórnartæki í kringum hinn öfluga íslenska gjaldmiðil - verðtryggðu krónuna?
- ⌘ Hvernig gætu slík tæki litið út?
- ⌘ Ætti að breyta uppgjörsglum eða eiginfjárkröfum banka þannig að gengissveiflur magni ekki hagsveifluna?
- ⌘ Hvernig gætu slíkar breytinar verið útfærðar?

STENST KRÓNAN SAMKEPPNINA?

- ⌘ Íslenska krónan hefur sitt hlutverk eins og hver annar gjaldmiðill en er ekki markmið í sjálfu sér
- ⌘ Markaðshlutdeildin þróast mest m.t.t. árangurs við að viðhalda verðgildi hennar
- ⌘ Sífelld þarf að þróa áhættutöku og hagstjórn til þess að ná betri árangri í síbreytilegu umhverfi